

FARKAS ISTVÁN

A BÉKE ÉS A CSEND KÜLDÖTTE

„Uram, ön nem látja, hogy a ház lángokban áll.”
Krishnamurti

Szokásos reggeli sétámat jártam. Napfelkelte a kilátóban, végig a Fény utcán, le a sétányon, végig az Ózike utcán, majd átverekedve magamat a patak összedült erdején fel az utcánk végébe és már otthon is vagyok. Mostanában már egy órás séta. Nem sietek. Korán van. Sehol semmi sem mozdul. Ilyenkor, július közepén, ha nincs szél - ahogy ma reggel sem volt - az erdő már olyan csendes, mint... Mi is? Mint az erdő - „lelke”. A madarak ilyenkorra már teljesen elnémulnak. A hárs elvirágzott - pedig napokig adta az ízletes teának valót -, így a legyek és dongók sem zümmögnek olyan ékeletlenül. A fák - szegények -, már amelyik túlélte a decemberi nagy jegesedést, már mind kizöldültek, elvirágoztak, így a kis csúcsajtások sapkácskái és a virágszirmok sem permeteznek már halk zizegéssel. Bár hétköznap van, még a legbátrabb munkába-indulók is az igazak álmát alusszák. Az első busz is csak egy óra múlva ér fel. Csend van és béke. A természet csendje és békéje.

Ma reggel kicsit módosítottam a szokásos útvonalon, mert a hétvégén feljönnek a gyerekek és feleségemtől azt a megbízást kaptam, hogy nézzem meg nyitva lesz-e a Matyi-büfé. A nagy-parkolót lehetőleg mindig elkerülöm, mert nem illik - még ennyi év után sem - a képbe. Túl sok a beton, az árus-bódé, az eligazító tábla, az épület és a murvás út is. Pedig most itt is csend volt. De valahogyan másmilyen, mint kinn a kilátóban, ahol a napfelkeltét néztem. Nem baj - gondoltam -, már úgyis rég jártam itt, a központban, legalább szétnézek. Ahogy elhagytam a Westel-vevőtorony faházikóját és ismét felfedeztem, hogy az átjátszás komoly energiafelhasználással jár, hiszen egy motor folyamatosan zümmögött, elfogott ez a taszítás a helytől. Pedig a parkoló üres volt, a turistaház villanyai már nem égtek és még a szokásos reggeli kóborló vadcsicákból sem tűnt fel egy sem. Itt még nem kelt fel a nap. Takarta a turistaház. Hogy mielőbb szabaduljak, átvágtam a fűvön a büfé irányába és ekkor ért a váratlan meglepetés. A kis, füves tisztás közepén egy új szobor állt. Először csak a sötét sziluettjét láttam. Egy teljes-alakos szobor volt. Mivel kicsit rézsütosan közelítettem, láttam, hogy kezei imára vannak összetéve. Ó, már egy szent is - gondoltam önkéntelenül. Táltos-kapunk van, kettős-keresztünk is, két-három Mária szobrocskánk és egy kegyhelyünk is, egy őseinket ábrázoló sohasem öntöző díszkútunk is, nem is beszélve a dobogó táltoskövünkről és földi szívcsakránkra. Persze ezekkel soha semmilyen gondom nem volt, hiszen mindet jó szándékú, hívő, szorgos kezek emelték - áldás legyen nevükre. Inkább a meglepetés belső hangja volt ez. A második gondolat - kíváncsi-

an közelítve a most már egyre több részletet eláruló bronz szoborhoz - az volt, hogy „gyerekek, már megint bronzból? Hiszen előbb-utóbb még szorgosabb kezek el fogják lopni egy ködös novemberi estén” - de ez a gondolat is amolyan fricska volt csak önmagam, mint a folyamatos beszélgetőpartnerem számára.

Aztán már nem volt több előzetes gondolat.

Ott álltam szemben a szoborral és ha - a biztonság kedvéért: tényleg jól látom? - nem is néztem volna meg a kis táblácskát a lábánál, akkor is azonnal ráismertem volna. Sri Chinmoy szobra volt. Be kell vallanom férfiasan, ha én kaptam volna a megbízást bizonyára nem álló, hanem ülő helyzetben ábrázoltam volna és gitárral-szítárral a kezében, de legyen ez már az én bajom. A háta akkor is ilyen egyenes lehetett volna. Viszont magán a tényen teljesen megdöbbsentem. Igen. Jól tudtam, hogy mindig és mindenütt a csend, a béke és a természet nagy küldöttjeként hirdette világszerte a számára rendezett találkozókra, hogy „mindannyian Isten fiai vagyunk”, de pont itt, Dobogókőn szobrot, neki? Miért? Aztán felfedeztem a gyönyörű fehér kövekből kirakott rövid sétányt is, ami a murvás útig vezetett és a kis fapadot is, majd még egyet, majd még egyet. Nem tudtam kihagyni. Le kellett ülnöm. Illetve először még nem ültem le, mert felfedeztem azt a két kis táblát, amire szorgos kezek egy-egy tőle származó idézetet véstek fel. „Harmóniában élhetünk, ha mélyen tiszteljük a Természet-Anyát.” És a másik: „A természet szépsége segít bennünket, hogy a lehető legtágasabbak, a lehető legbékésebbek és a lehető legtisztábbak legyünk.” Gyönyörű gondolatok, szépen elkészített padok, gondos kezek alkotta járda és maga a szobor is: igazán harmonikus együttes. De itt? És erről szólva?

Nem. Megint csak mentegetőznöm kell. Hiszen hová tennék méltóbb helyre, mint a természetnek ebbe a fellegvárába? Hová máshová, mint ide, ahol annyi jó szándékú, természetkedvelő ember megfordul tavasszal, ősszel és télen? Nem. Nem lehet semmi ellenvetésem a hely kiválasztása, elrendezése és megvalósítása ellen. Ugyanígy volt ez annak idején az alig száz méterre felállított táltos-kapuvál is. Gyönyörű farafaragás, csodálatos gondolatok, a kis ülő Fekete-Madonna és a hatalmas emlék-pad, virágok, stb. Jól emlékszem, hogyan álltak hosszú, kígyózó sorokban a hívek, várva a főtáltos áldására. Ez, úgy látszik egy ilyen hely - lett. Mert annak idején, amikor nem volt még önkormányzat, sem nagy-parkoló, sem nyilvános WC, csak a Matyi-büfé, no, és a titokban fenntartott Siketek Mária-kegyhelye, akkor itt

nem volt más csak a természet békéje, csendje és harmóniája, és hajnalonként szarvasok legeltek itt, ezen a kis tisztáson. Persze ez nem azt jelenti, hogy ez, itt, most, valami rossz. Csak annyit, hogy minél több a jelkép, talán annál kevesebb a hely bennünk a valódi üzenet számára. Még a Dalai Láma is hozzátett ehhez a maga módján: „Megveszem ezt a helyet!” – mondta és lemutatott a ma már Rezsőnek nevezett kilátóból a Rám-hegyre, bár talán ő tudta miért venné meg. Talán nem a természet csendje és békéje érdekében.

De hát mi is az a valódi üzenet, ami ennyire idevonzza a „szenteket”? Igen. Igaza van Sri Chinmoy-nak: harmóniában élhetünk, ha mélyen tiszteljük Természet-Anyát. Így és valódi lehetőségként. Annak ellenére, hogy a feltételes mód jobban tükrözné a valóságot: élhetnénk, tisztelnénk. De már anyánkat sem, aki táplált és nevelt, őt sem. Pedig milyen régi az a mondás: aki nem szereti a szüleit nem szeretheti Istent. Feltétel nélkül tápláltak minket bármilyenek is voltunk velük. De mit is jelent éhesnek lenni és táplálni? Mit is jelent éhezni és szomjazni az igazságot? Talán ez a szükség, a táplálék vágya a titka a harmóniának? A kicsi gyermek feltétel nélkül felnéz a szüleinek: éhezi és szomjazza a szavaikat, a jelenlétüket: a táplálásukat. Számára Ők a felfoghatatlan Nagyság és Jóság, maga az Isten. És a szépség is, amitől tágasak, békések és tiszták leszünk – ahogy Sri Chinmoy mondja. Milyen ismerős szavak is ezek, ha úgy olvasuk őket. Hányan és hányan elmondták és elmondják ezt ma is nekünk. Lásd a valóságot! 'Az élet csak akkor valóságos, amikor „Én Vagyok”' - mondja egy másik tanító, G.I.Gurdjieff. De ez csak hangsúlyáttevés: Chinmoy a szűkösségre, a békétlenségre és a tisztátalanságra, Gurdjieff a lény létezésére, engedelmessegre felszabadulására – a „Legyen meg a Te akaratod”-ra - teszi a hangsúlyt. És Mária-kegyhelye nem erről beszél? És a kis szobrok és padok mindenütt? Igen is, meg nem is. A lény, az emberi lény állapotán fordul. Elmehetünk egy ilyen helyre. Leülhetünk egy ilyen padra. Olvashatjuk más gyönyörű gondolatait. De miért kell ehhez hely, pad, szobor? Chinmoy bizonyára szomorúan mosolyog odafentről, hiszen ott vannak a fák a leveleikkel, a madarak gyönyörű énekükkel, az özek és vaddisznók az éberségükkel, a kis, színes erdei virágok és az illatos gyümölcsök, ó, a gyümölcsök! Az ő békéjük és csendjük, ami a természetet, a Földet teljesen automatikusan szolgálja. És az enyém, ezé a testté, amely nyitott lehetne a tágasságra, a békére, és a tisztaságra?

Abban az időben, amikor még nem voltak szobrok, padok és keresztetek mindenütt, nagymamák nyaraltatták unokáikat szerte Dobogókón és átjártak egymáshoz palacsintázni, főtt-kukoricára, szalonnát sütni vagy kirándulni. Ismerték egymást és a gyerekek is jóban voltak. Benne éltek a természetben. Nem idézték senki szavait – vagy ha igen, az Fekete István, Petőfi vagy Arany volt -, hanem benne voltak, benne léteztek. Minden nehézség

ellenére tágas volt, békés és tiszta az életük. Reggelente a legbátrabbak – nem félve, hogy vaddisznókkal vagy szarvasokkal találkozhatnak – kimentek hajnalban megnézni a napfelkeltét. Nem kellett tiltani a virágszedést, hiszen nagyanyáinknak szedték az unokák, hogy örömmel táplálják, növeljék őket. De talán nem is ezt a „harmóniát” üzenik ezek a nagy tanítók! Talán nem is csak a „normális emberi életet”. Talán mindezt csak beugrónak, alapnak tartják ahhoz, ami a belső béke, a csend, a harmónia forrása: az egyetlen cél – lehet. Látni a helyünket, a méretünket, a szerepünket az Ismeretlenben, látni a valóságot és ugyanakkor szabadon elviselni, benne maradni, benne létezni. Talán ez az a tisztelet, amiről Sri Chinmoy beszél. Talán. És talán ez az, amire a többiek is utalni próbálnak. Azonban ez nem megy csak külső dolgokon keresztül. Sem könyvek, sem emberek, sem idézetek, sem szobrok, sem padok... Talán indításnak igen. Talán a megfordulás első lépéséhez igen. A tisztelet, a tágasság, a béke, a tisztaság csak belülről, a belső harmóniából fakadhat. A szív békéje az első lépés a forráshoz – mondja másutt a tanító.

Nem néztem vissza. Nem volt rá szükség. Talán, majd egyszer elviszem legújabb dédunokánkat a szoborhoz, ha már megnőtt, ha felnőtt lesz és már nem figyel másra, mint a szobrokra és a szavakra. Most még mindent lát, tisztel, mert tiszta, tágas és békés, mert még harmóniában van az anyjával. Mert még csak két hónapos.

Dobogókő, 2015. július 17.

DRYP

KERTI NAPLÓ A JÚLIUSI - AUGUSZTUSI MELEGBEN, HA VILLANYT KELL SZERELNI

Érik a banán a kaposvári panelek közötti kiskertben - adta hírül az egyik TV csatorna. Uborkaszezonban a „banánfának” is hír értéke van, (főleg ha azt is tudjuk, hogy a banán valójában egyszikű növény s nem fa) – gondoltam, és a képernyőn meg is mutatták az érő terméscsokrokat. A banán igazolta a mondást. Banánérlelő meleg lett júliusra. Meg fügeérlelő. Kerti feketerigóink meg sem várták a teljes beérésüket, már idejekorán hozzáláttak a fogyasztásukhoz.